

Bruksela, dnia 15.4.2016 r.
COM(2016) 207 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

dotyczące funkcjonowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1185/2003 w sprawie obcinania płetw rekinom na pokładach statków, zmienionego rozporządzeniem (UE) nr 605/2013, oraz dotyczące sytuacji międzynarodowej w tej kwestii

SPRAWOZDANIE DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

dotyczące funkcjonowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1185/2003 w sprawie obcinania płetw rekinom na pokładach statków, zmienionego rozporządzeniem (UE) nr 605/2013, oraz dotyczące sytuacji międzynarodowej w tej kwestii

1. PODSTAWA SPRAWOZDANIA

Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1185/2003 w sprawie obcinania płetw rekinom na pokładach statków¹ wprowadzono ogólny zakaz praktyki obcinania płetw rekinom, która polega na odcinaniu rekinom płetw i wyrzucaniu tusz rekinów do morza. Na mocy tego rozporządzenia państwa członkowskie mogą wydawać specjalne zezwolenia połowowe na przetwarzanie rekinów na statkach. By zapobiegać obcinaniu płetw, w rozporządzeniu ustanowiono tzw. stosunek masy płetw do masy tusz w odniesieniu do przetworzonych rekinów.

Powyższe rozporządzenie zmieniono rozporządzeniem (UE) nr 605/2013². Zmieniony art. 6 stanowi, że: „Jeżeli statki pływające pod banderą danego państwa członkowskiego złowiły, zatrzymały na pokładzie, przeladowały lub wyładowały rekiny, państwo członkowskie bandery [...] przesyła Komisji corocznie [...] wyczerpujące sprawozdanie dotyczące wykonania niniejszego rozporządzenia [...]. Po przedłożeniu przez państwa członkowskie drugiego sprawozdania rocznego [...] Komisja do dnia 1 stycznia 2016 r. przedkłada Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie sprawozdanie dotyczące funkcjonowania niniejszego rozporządzenia oraz zmian na arenie międzynarodowej w dziedzinie, której ono dotyczy”. Celem niniejszego sprawozdania jest spełnienie wspomnianego wymogu w zakresie sprawozdawczości.

2. SPRAWOZDANIA PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

STOSOWANIE SPECJALNYCH ZEZWOLEŃ POŁOWOWYCH DO 2013 R.

Na mocy rozporządzenia (WE) nr 1185/2003 państwa członkowskie, które zezwoliły na obcinanie na statkach płetw nieżywym rekinom, musiały zgłosić Komisji liczbę specjalnych zezwoleń wydanych każdego roku w tym celu. Zestawienie zezwoleń wydanych przez państwa członkowskie, które skorzystały z tej możliwości na mocy rozporządzenia w brzmieniu sprzed zmiany, przedstawiono w tabeli 1 i na wykresie 1 w załączniku.

SPRAWOZDANIA PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZA LATA 2013 I 2014

Jeżeli statki pływające pod banderą państwa członkowskiego łowią, zatrzymują na burcie, przeladowują lub wyładowują rekiny, odnośne państwo członkowskie bandery musi co roku przedłożyć Komisji sprawozdanie dotyczące wykonania rozporządzenia w poprzednim roku. W sprawozdaniu należy opisać, jak państwo członkowskie

---

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1459251689052&uri=CELEX:32003R1185>

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32013R0605>

monitorowało i egzekwowało przestrzeganie przepisów rozporządzenia, a w szczególności należy podać informacje dotyczące:

- liczby wyładunków rekinów,
- liczby, dat i miejsc inspekcji,
- liczby i rodzaju przypadków nieprzestrzegania przepisów, a także nałożonych sankcji
- oraz łącznej liczby wyładunków z podziałem na gatunki (masa/liczba) i porty.

Trzy nadbrzeżne państwa członkowskie – Chorwacja, Włochy i Rumunia – nie przesłały żadnych sprawozdań za lata 2013 i 2014³; kilka innych państw przedstawiło jedynie sprawozdania, które odnosiły się albo do roku 2013, albo do roku 2014. Zestawienie informacji przekazanych przez państwa członkowskie znajduje się w tabeli 2 w załączniku; jeżeli dane państwo członkowskie nie wyraziło sprzeciwu wobec publikacji, sprawozdania te są dostępne na stronie internetowej⁴.

Jeżeli chodzi o masę, siedem państw członkowskich odnotowało w 2013 r. wyładunki przekraczające 50 ton, a dwa z tych państw podały szczególnie wysokie ilości: Hiszpania zgłosiła ponad 60 000 ton, a Francja – przeszło 15 000 ton. Połowa państw członkowskich, które wcześniej wydały specjalne zezwolenia połowowe na przetwarzanie rekinów na statkach, nie zgłosiła żadnych połowów rekinów dokonanych przez swoje floty.

Najwyższe wskaźniki dotyczące wielkości połowów na wyładunek odnotowano w Hiszpanii i Portugalii (tabela 3 i wykres 2). Zestawienie zgłoszonych wielkości za 2013 r. w podziale na gatunki i państwa członkowskie znajduje się w tabeli 4. W przypadku żarłacza błękitnego – gatunku, którego płetwy cieszą się dużym popytem – najwyższe połowy odnotowały floty hiszpańska i portugalska (wykres 3).

Jeśli chodzi o częstotliwość inspekcji, między państwami członkowskimi występują pewne różnice (tabela 5 i wykres 4). Na przykład za 2013 r. Malta zgłosiła średnią wynoszącą 84 inspekcje na 100 wyładunków, natomiast Francja zgłosiła 0,2 inspekcji. Spośród państw członkowskich, które wcześniej wydały specjalne zezwolenia połowowe na przetwarzanie rekinów na statkach, Litwa i Estonia nie zgłosiły żadnych inspekcji statków rybackich.

Zgodnie ze sprawozdaniami za 2013 r. przeprowadzono ponad 4 400 inspekcji, podczas których wykryto cztery przypadki naruszeń: w sprawozdaniu cypryjskim zgłoszono znalezienie na jednym ze statków żarłacza błękitnego z obcięzonymi płetwami; Francja zgłosiła przypadek obcięzania płetw rekinom na statku wenezuelskim; Hiszpania odnotowała przypadek obcięzania płetw rekinom na statku portugalskim, a Zjednoczone Królestwo wykryło przypadek oskórowania dwóch rekinów na morzu.

Hiszpania przedłożyła dodatkowe informacje w postaci oceny skutków finansowych rozporządzenia dla hiszpańskiej floty taklowców⁴. Służby Komisji dokonały analizy odnośnych segmentów floty w oparciu o zgłoszone koszty dostosowania do wymogów

---

³ W sprawozdaniu rocznym za rok 2013 w sprawie ochrony waleni przed przyłowem Włochy zaznaczyły jednak, że włoski program monitorowania obejmuje również przyłowy rekinów, i zgłosiły „znaczną liczbę” takich przyłowów w północnej i środkowej części Morza Adriatyckiego.

⁴ http://ec.europa.eu/fisheries/marine_species/wild_species/sharks/member-states-reports/index_en.htm

zmienionego rozporządzenia. Analiza wykazała, że największy (pod względem liczby statków i załogi) segment floty może nadal prowadzić działalność z odpowiednim marginesem zysków. Koszty dostosowania do wymogów mogą natomiast nasilić problemy finansowe tych segmentów floty, których działalność już teraz przynosi straty.

3. SYTUACJA MIĘDZYNARODOWA

Aby zwiększyć ochronę rekinów oraz propagować równe warunki działania dla unijnych flot, Komisja od lat wspiera politykę wyładunku rekinów z nieodciętymi płetwami w ramach regionalnych organizacji i organów ds. rybołówstwa, takich jak Komisja ds. Rybołówstwa Północno-Wschodniego Atlantyku (NEAFC), oraz na odpowiednich forach międzynarodowych.

Ponadto UE jest jednym z głównych propagatorów rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie zrównoważonego rybołówstwa⁵, w której wzywa się państwa do podjęcia natychmiastowych i skoordynowanych działań, aby poprawić wdrożenie i przestrzeganie istniejących środków regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO) lub uzgodnionych środków służących regulacji połowów i przyłowów rekinów.

4. WNIOSEK

Sprawozdawczość, którą państwa członkowskie muszą prowadzić co roku na mocy przedmiotowego rozporządzenia, jest niekompletna, ponieważ tylko 14 z 23 nadbrzeżnych państw członkowskich złożyło pełne sprawozdania z wykonania rozporządzenia zarówno za rok 2013, jak i 2014, natomiast trzy nadbrzeżne państwa członkowskie nie przesłały żadnych sprawozdań, mimo licznych upomnień wystosowanych przez Komisję. Wszystkie państwa członkowskie, które wcześniej wydały specjalne zezwolenia połowowe na przetwarzanie rekinów na statkach, przedstawiły jednak przynajmniej jedno sprawozdanie z wykonania rozporządzenia. Należy również zaznaczyć, że dane przedstawione przez państwa członkowskie różnią się między sobą pod względem zakresu i formatu.

Sprawozdania pozwalają wyciągnąć pewne ostrożne wnioski – z zastrzeżeniem, że dane są niekompletne. Ze sprawozdań wynika, że połowy rekinów na dużą skalę są prowadzone głównie przez statki z dwóch państw członkowskich. Liczba naruszeń wykrytych w trakcie inspekcji przeprowadzonych przez państwa członkowskie, które przekazały Komisji wymagane dane (w tym dwa państwa najbardziej zaangażowane w połowy rekinów), okazuje się bardzo ograniczona.

Komisja odnotowała zastrzeżenia zawarte w jednym ze sprawozdań (zbliżone do uwag, które pewne państwa członkowskie i zainteresowane podmioty zgłosiły podczas poprzednich konsultacji społecznych⁶), dotyczące faktu, że stosowanie rozporządzenia komplikuje obróbkę tusz i pociąga za sobą dodatkowe koszty dla statków⁷. Komisja

---

⁵ Przyjmowanej corocznie na zasadzie konsensusu od 2007 r.: A/RES/62/177, -63/112, -64/72, -65/38, -66/68, -67/79, -68/71

oraz -69/109: <http://www.un.org/documents/resga.htm>

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:52011SC1392>

⁷ Zgodnie z art. 3 rozporządzenia „aby ułatwić składowanie na pokładzie, płetwy rekinów mogą być częściowo podcięte i złożone płasko na tuszy”.

będzie nadal monitorować sytuację i jej skutki ekonomiczne. Wspomniane problemy można do pewnego stopnia rozwiązać za pomocą odpowiednich instrumentów, m.in w ramach Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego⁸. Ponadto Komisja pragnie podkreślić ważną rolę, jaką odgrywa propagowanie na szczeblu międzynarodowym polityki wyładunku rekinów z nieodciętymi płetwami, co jest zgodne z postulatem Rady, aby zwiększać międzynarodowe wsparcie na rzecz równiejszych warunków działania, nawet jeśli propozycje UE nie są przyjmowane.

---

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX%3A32014R0508>